

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1881

Vragen van de leden **Kooiman** (SP) en **Oskam** (CDA) aan de Minister van Veiligheid en Justitie over *de aanpak van synthetische drugs en georganiseerde misdaad* (ingezonden 1 april 2015).

Antwoord van Minister **Van der Steur** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 9 april 2015)

Vraag 1, 2 en 3

Kunt u aangeven wat de stand van zaken is van uw toezegging te bekijken of de Opiumwet zo aangepast kan worden dat ook nieuwe grondstoffen die gebruikt worden voor het vervaardigen van synthetische drugs verboden worden?¹

In hoeverre heeft u de intentie om de politie meer handvatten te bieden om de vervaardiging van synthetische drugs beter aan te pakken? Bent u bijvoorbeeld voornemens om et voorhanden hebben van nieuwe grondstoffen die gebruikt worden voor de vervaardiging van synthetische drugs strafbaar te stellen? Zo ja, wanneer gaat u dit regelen? Zo nee, waarom niet? Wat is het oordeel van het Openbaar Ministerie over de door de Tilburgse rechercheurs voorgestelde mogelijkheid om de Opiumwet uit te breiden?

Antwoord 1, 2 en 3

Op de meeste productielocaties en tijdens de meeste transporten van synthetische drugs worden precursoren aangetroffen die geregistreerd zijn en waarvan de handel en het gebruik aan zeer strenge eisen zijn gebonden. In die gevallen hebben de politie en het Openbaar Ministerie (OM) voldoende mogelijkheden om overtreders van deze eisen op te sporen en te vervolgen. Daarnaast biedt artikel 10a Opiumwet (voorbereidingshandelingen) mogelijkheden om onder meer het bezit van niet-geregistreerde stoffen strafrechtelijk aan te pakken.

Tijdens het Algemeen Overleg van 30 oktober 2014 is toegezegd naar het voorstel van het lid Kooiman van uw Kamer te kijken naar de aanpassing van de Opiumwet. In overleg met de betrokken politiemedewerkers is afgesproken dat het voorstel binnen de nationale politie in afstemming met het OM verder wordt uitgewerkt.

¹ Toezegging gedaan tijdens het Algemeen overleg over de bestrijding van de georganiseerde criminaliteit op 30 oktober 2014 (Kamerstuk 29 911, nr. 97)

Een mogelijke oplossing voor het feit dat er telkens moet worden ingespeeld op zich snel aanpassende criminele producenten lijkt op het eerste gezicht een generieke strafbaarstelling van nieuw toegepaste grondstoffen voor drugs te zijn, maar dat is het niet. Stoffen die door criminele producenten worden gebruikt, zijn meestal in de handel voor legitieme doeleinden. Een generieke strafbaarstelling zou noodzaken tot verregaande maatregelen tegen misbruik van de stoffen, hetgeen het legale gebruik ervan ernstig zal belasten en ook belastend zal zijn voor het toezicht daarop. Het middel van een generieke strafbaarstelling is dus te grofmazig. Er zal steeds bekeken moeten worden wat de beste reactie is op het wisselende gebruik van legale stoffen voor de productie van synthetische drugs.

Vraag 4

Erkent u dat extra researchcapaciteit noodzakelijk is om de drugscriminaliteit in Zuid-Nederland aan te pakken? Deelt u de mening dat het niet voldoende is om rechercheurs die zich elders binnen de nationale politie of de eenheden in Zuid-Nederland al bezighielden met het bestrijden van misdaad samen te brengen in het team ondermijning? Zo ja, per wanneer komt er extra capaciteit? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4

Nee. Het is de verantwoordelijkheid van het lokale gezag om te bepalen waar capaciteit op wordt ingezet. Voor de intensivering van de aanpak van ondermijnende criminaliteit in Zuid-Nederland is sinds eind vorig jaar 125 fte toegewezen capaciteit actief in de ondermijningsteams. Zowel het bestrijden van synthetische drugs als van hennepcriminaliteit behoort tot hun speerpunten. De ondermijningsteams hadden aan het einde van 2014 al noemenswaardige resultaten opgeleverd, waaronder 39 aanhoudingen, 53 doorzochte panden en inbeslagname van 30.000 hennepstekken, 194.000 xtc-pillen, vuurwapens, munitie, hardware voor de productie van synthetische drugs en hennepsteelt en grote sommen contant geld. Ik verwacht dat deze teller de komende tijd flink op zal lopen. Uw Kamer zal langs de gebruikelijke verantwoordingslijn worden geïnformeerd over de verdere resultaten van de ondermijningsteams.

Vraag 5

Kunt u aangeven hoeveel zaken er momenteel wachten op behandeling bij het Regionaal Informatie- en Expertisecentrum en wat daarbij de gemiddelde wachttijd is?

Antwoord 5

De Regionale Informatie- en Expertise Centra (RIEC's) zijn samenwerkingsverbanden waarbinnen verschillende overheidsinstanties (waaronder gemeenten, de nationale politie, het OM en de Belastingdienst) op regionaal niveau samenwerken. De inbreng van partners wordt bij ontvangst door het RIEC geanalyseerd. Het is echter niet mogelijk aan te geven hoeveel zaken er in RIEC-verband «wachten op behandeling», omdat er sprake is van een continu proces van het vanuit de partners inbrengen en analyseren van signalen, tot het gezamenlijk kiezen en besluiten over de meest effectieve interventie. Op elk gegeven moment bevinden zich zaken binnen deze brede RIEC-samenwerking in verschillende fases van behandeling bij de verschillende aangesloten partners. Over aantallen casus en interventies wordt jaarlijks gerapporteerd in het Jaarverslag RIEC/LIEC. Zo zijn in 2013 binnen de RIEC-samenwerking in Zeeland-West-Brabant 77 casus integraal behandeld. Het jaarverslag van 2014 ontvangt uw Kamer naar verwachting rond de zomer.

Verder zal ik uw Kamer – conform de toezegging gedaan tijdens het algemeen overleg georganiseerde criminaliteit van 12 februari jongsleden – eind april 2015 berichten over de stand van zaken ten aanzien van het ruimer aantal te beoordelen hennepzaken bij het regioparket Zeeland-West Brabant en de mogelijke werkvoorraden bij de politie en het OM in de regio Zeeland-West Brabant, die onder de bredere paraplu «ondermijnende criminaliteit» vallen.

Vraag 6

Klopt het dat de Landelijke Faciliteit Ondersteuning Ontmantelen (LFO) maar één keer in de maand sporen mag insturen bij het Nederland Forensisch Instituut (NFI) en dat zij vervolgens drie tot vier maanden moet wachten op de onderzoeksresultaten? Wat is daar de reden van? Deelt u de mening dat dit de opsporing niet ten goede komt? Kunt u uw antwoord uitgebreid toelichten?

Antwoord 6

Nee, dit klopt niet. Tijdens het algemeen overleg over de bezuinigingen bij het Nederlands Forensisch Instituut (NFI) van 1 april jongstleden heb ik gezegd dat ik mij bij mijn werkbezoek aan de Landelijke Faciliteit Ontmantelen (LFO) nader zal laten informeren over ondermeer het insturen van sporen en dat ik uw Kamer over de uitkomsten zal berichten. In de Service Level Agreement (SLA) tussen de politie, het Openbaar Ministerie en het NFI zijn werkafspraken vastgelegd. De LFO maakt onderscheid in het type vragen aan het NFI. Het betreft onderzoek naar de illegale productie van synthetische drugs en onderzoek van (gedumpt) afval van de productie van verdovende middelen. Beide onderzoeken zijn voor het NFI tijdsintensief.

Vraag 7, 8, 9, 11 en 12

Is het wat u betreft verantwoord dat rechercheurs die drugslabs betreden in tegenstelling tot medewerkers van de LFO geen beschermende kleding dragen?

Is het u bekend dat politierechercheurs in sommige gevallen met hun sneakers in chemische materialen komen te staan? Kunt u uw antwoord toelichten?

Zijn er bij u eenheden bekend die politiemensen wel beschermende kleding verstrekken of is het beleid van de nationale politie om dit niet te doen? Kunt u uw antwoord toelichten?

Waarom heeft u een onderzoek van de Arbeidsinspectie nodig om te concluderen dat het niet verantwoord is om in dagelijkse kleding een drugslab vol chemicaliën te betreden? Kunt u uw antwoord toelichten?

Bent u vooruitlopend op de uitkomsten van het onderzoek van de Arbeidsinspectie bereid beschermende kleding te verstrekken aan politiemensen die regelmatig drugslabs moeten binnentreden? Zo ja, per wanneer? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 7, 8, 9, 11 en 12

De medewerkers van het LFO dragen beschermende kleding van de allerhoogste kwaliteit. Ik verwijs in dit verband naar de antwoorden op eerdere schriftelijke vragen van de leden Rebel en Recourt² en Marcouch en Rebel³ van uw Kamer. De capaciteit van de LFO is verdubbeld, zodat het risicovolle werk door deze speciaal daartoe opgeleide en uitgeruste experts kan worden uitgevoerd. Het is niet de bedoeling dat andere rechercheurs drugslabs of dumpplekken van chemisch afval betreden en een uitbreiding van hun uitrusting is daarom niet aan de orde. De politie brengt dan ook steeds bij rechercheurs nadrukkelijk het gevaar van het betreden van een (verlaten) drugslaboratorium of dumpplek en het belang van het inschakelen van het LFO onder de aandacht. Tijdens het algemeen overleg georganiseerde criminaliteit op 12 februari jl. is toegezegd dat uw Kamer eind april 2015 geïnformeerd zal worden over de uitrusting van de recherche bij het onderzoeken van drugslabs. Door middel van deze beantwoording doe ik gestand aan deze toezegging.

Vraag 10

Wat is de stand van zaken betreffende het onderzoek dat de Arbeidsinspectie op dit moment doet naar de arbeidsomstandigheden van medewerkers van politie en brandweer die betrokken zijn bij het ontmantelen van drugslabs?⁴

² Aanhangsel handelingen, vergaderjaar 2013–2014, nr. 2467

³ Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2014–2015, nr. 406

⁴ Algemeen overleg in de Tweede Kamer over de bestrijding van de georganiseerde criminaliteit, 12 februari 2015 (Kamerstuk 29 911, nr. 99)

Antwoord 10

De Inspectie SZW heeft naar aanleiding van de klacht van de Politievakbond ACP een onderzoek ingesteld dat zich richt op de veiligheid van politiemensen, meer specifiek de LFO, bij het werken met gevaarlijke stoffen. Hieronder vallen ook de arbeidsomstandigheden bij het ontmantelen van drugslabs. Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft mij meegedeeld dat dit onderzoek nog gaande is. De Inspectie SZW is bezig met het verzamelen van informatie over de werkwijze, risico's, en maatregelen bij de politie. Het is nog niet mogelijk om een termijn te geven waarop het onderzoek naar verwachting afgerond zal zijn.

Vraag 13

Bent u bereid om deze vragen te beantwoorden vóór het Algemeen overleg over de politie voorzien op 9 april 2015?

Antwoord 13

Ja.